

Tahir Salahov Azərbaycanın ən məşhur və titullu rəssamı idi

Azərbaycan təsviri sənət tarixində dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahovun zəngin yaradıcılığı xüsusi bir mərhələ təşkil edir. Rəngkarlıqda nümayiş etdirdiyi orijinallıq və müasirlik onu bənzərsiz rəssam kimi dünya arenasına çıxarmışdır. Bu mütəfəkkir rəssam nəinki Azərbaycan və Sovet İttifaqı, hətta dünya miqyasında geniş şöhrət qazanmış, özünün böyük sənət məktəbini yaratmışdı.

ya görüntüsü yox, bununla bərabər daha çox öz mənası, fəlsəfəsi vardır. Bu mənada Tahir Salahov mütəfəkkir rəssamdır.

Rəssam görkəmli dövlət xadimi "Heydər Əliyevin portreti" əsərində də rənglərin mütənasib harmoniyasından şəxsiyyətin qüdrətini əks etdirmək

illər Azərbaycan və SSRİ Rəssamlar İttifaqına rəhbərlik etmiş, Rusiya İncəsənət Akademiyasının vitse-prezidenti kimi ictimai və elmi - pedaqoji fəaliyyəti davam etdirmişdir.

Qüdrətli fırça ustası Tahir Salahov usta bir müəllim kimi yeni nəsillər rəssamların yetişib formalaşdırılmasına misilsiz töhfələr vermişdir. O, Azərbaycan və dünyanın bir çox ölkələrində, o cümlədən Rusiyada, Fransada, Almaniyada, İspaniyada, Bolqarıstanda, Avstriyada və başqa ölkələrdə beynəlxalq akademiya, elmi və yaradıcılıq qurumlarının üzvü seçilmiş, yüksək mükafatlara layiq görülmüşdür.

SSRİ və Azərbaycan Ali sovetlərinin deputatı olmuşdur. Tahir Salahov XX-XXI əsr dünya təsviri sənətinin ən görkəmli və böyük nüfuzlu malik nümayəndələrindən biri idi.

Azərbaycanda Xalq rəssamı Tahir Salahovun çoxcəhətli elmi-pedaqoji rəssamlıq fəaliyyəti dövlət səviyyəsində yüksək qiymətləndirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə Tahir Salahov ölkəmizin ən yüksək mükafatı olan "Heydər Əliyev" ordeni ilə təltif olunmuşdur. Müstəqil dövlətimizin "İstiqlal" ordenini daşıyan Tahir Salahov həm də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri təqaüdcüsüdür.

Bənzərsiz sənət əsərləri xalq rəssamı Tahir Salahova əbədiyaşarlıq qazandırmışdır. Dahi rəssamın hər bir əsəri müəllifin ölməz sənətinin mənsub olduğu xalqın böyük istedadının əbədiyyət vəsiqəsidir. Xalq rəssamı Tahir Salahovun parlaq adı Azərbaycan incəsənət tarixində və xalqımızın yaddaşında milli təsviri sənətin əfsanəsi kimi əbədi yaşayacaqdır.

Ömər ELDAROV,
akademik

Tahir Salahovun ilk əsərləri onun gələcək yaradıcılıq metodunu müəyyən etmişdir. Onun yaratdığı "Qara Qarayev" portretini də xüsusi qeyd etmək istərdim. Kətanda dahi bəstəkarın profili təsvir edilmişdir. Fiqurun silueti çox dəqiq işlənmişdir. Portret təkmlinli koloritdə verilmiş və yenə də kiçik bir detal- al qırmızı rəngli karandaş rəng həllinin möhtəşəm diapazonunu və zənginliyini yaratmışdır.

Bu görkəmli orijinallığına və böyük xidmətlərinə dünyanın ən məşhur rəssamları ilə müqayisə edirlər. İftixar hissi ilə demək olar ki, onun adı Van Qoq, Pikasso, Klod Mone, Xaçisika Xakusai, Salvador Dali, Zurab Sereteli, Ayvazovski, Repin, Surikov və digər dünya şöhrətli sənətkarlarla yanaşı çəkilir. Azərbaycan rəssamlığında da Tahir Salahovun xüsusi yeri və özünəməxsus mövqeyi vardır.

Mən Tahir Salahovu yaxşı tanıyırdım və onunla dostluq edirdim. Bilirdim ki, onun hər rəsm əsərinin, sadəcə olaraq, yaxşı, cəlbedici mövzusu və

üçün bacarıqla istifadə etmişdir. Bakı şəhərinin seçilmiş fraqmentlərinin fonunda çəkilmiş portretin arxasındakı pəncərədən nəzərə çatdırılan tündvari Xəzər görüntüləri ulu öndərin Azərbaycan üçün çətin bir dövrdə hakimiyyətə gəldiyini göstərir. Çox qətiyyətli duruşu və baxışlarının təsviri onun Xəzərin bulanıq səmasını dəyişib açmağa qadir olan dövlət başçısı olması fikrini ifadə edir. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev də həmişə Tahir Salahovun sənətini yüksək qiymətləndirmiş, ən çətin məqamlarda ona dəstək olmuşdur. Planetin müxtəlif ölkələrində təşkil edilmiş sərgilər vasitəsilə görkəmli Azərbaycan rəssamı, qüdrətli fırça ustası Tahir Salahovu bütün dünya tanıyır. Deməli, Tahir Salahovun sənəti vasitəsilə beynəlxalq aləm həm də Azərbaycanı bir daha tanımaq imkanı qazanıb.

Azərbaycan Respublikasının və SSRİ-nin Xalq rəssamı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Tahir Salahov uzun

O,sovet təsviri sənətində "Sərt realizm" üslubunun banisi sayılırdı."Sərt realizm üslubu" dedikdə, mən, bu üslubda belə dəqiqliklə işləyən ikinci bir rəssam tanımıram. Rəssama şöhrət gətirən ilk əsərləri olan "Səhər eşalonu", "Qladioluslar", "Pəncərədən görüntü", "Neftçinin portreti" tabloları məhz bu üslubun bütün xüsusiyyətlərini əks etdirən sənət əsərləridir. Qeyd etdiyim bu tabloların romantika və ekspresivliyi öz möhtəşəmliyi ilə bu üslubun məzmun və estetikasını müəyyən etmişdir. Mən, xüsusilə "Neftçinin portreti" üzərində dayanmaq istərdim. Həmin dövr dünya təsviri sənətində bu səpgidə yaradılan mükəmməl obraz demək olar ki, yoxdur. Olduqca sərt sima, qara rəngin ən zəngin çalarlarında işlənmiş baş və çox kiçik al qırmızı rəngli siqaret müştüyü- çox inanılmaz effekt yaratmışdır.Cəsərtli sima, Günəşdən yanan sifət, özünəməxsus xəsis təbəssüm əsərin rəng çalarlarının həllini çox zəngin və incə etmişdir.